

Lizarra •

Sei begirada aldi berean

Gustavo de Maeztu museoak Lizarraldeko sei margolariren lanak bildu ditu

Denboraren joan-etorriaren inguruan sei margolarik egin duten gogoeta ikus daiteke egunotan Gustavo de Maeztu museoan.

Erakusketa maiatzaren 16a arte izanen da zabalik.

Museoak sei artistaren gogoeten erakusle diren lanak bildu ditu.

• MIKEL SAIZ

FLORENCIO ALONSO, ALICIA Irigoien, Marijose Rekalde, Jesus Sanchez, Andres Santamaria eta Juan Maria Sukilbide dira denboraren joan-etorriaren inguruan lan egin duten artistak. Deitura bakoitzaren atzean artista bat dago. Lehenak margo abstraktuak pintatzen ditu, «ibilbide isurkariak», erran du berak; bigarrenak, amesten dituen paisaiak edo bideak; hirugarrenak erretratuak pintatzen ditu, bai eta bere burua ere; laugarrena, musikotasuna margo bihurtzen saiatu da berriro ere, eta ahaleginaren ostean doinuak lortu ditu; bortzgarrenaren margoek hitz egiten dute, galdera anitz egiten dituzte; seigarrenak askatasunarekin jolasten du, egileak dena aukeratzen baitu: koloreak, formak, barrunbeak, neurriak, euskarriak eta erreinatu nahi duen guztia. Hamabi betsein, hamabi begi, sei begirada, sei gogoeta. Haatik, hiru ezaugarrik batzen di-

tuzte: adinak, jatorriak eta adiskidetasunak. Izan ere, denek 30 urte inguru dituzte, seirak Lizarraldekoak bertakoak dira, eta lagun minak gainera. Orain berriro ere elkartu egin dira, eta elkarrekin gogoeta egin dute, eta bere artelanak ere elkartu egin dituzte. Zer da denbora? Zer adierazi nahi du denboraren joan-etorriak? Nola eragiten dio denborak norberari? Eta norberaren lanari? Nola baldintzatzen gaitu denborak? Zer jarrera dugu haren aurrean? Galdera horiei guztiei erantzuna ematen saiatu dira sei artistok, eta emaitza Gustavo de Maeztu museoan ikus daiteke maiatzaren 16a arte.

Camino Paredes museoak zuzendariaren hitzetan lan erraza izan da sei artistak biltzea. «Izan ere, denak gertu bizi dira, eta lan egiteko gogoizugarria daukate beti». Erakusketa museoaren lan dinamikaren barruan sartzen da, haren xede nagusia Lizarraldeko artistei ere leku bat egitea izan baita. «Aukera eman behar zaie bertako artegileei, eta are gehiago egiten duten lana kalitatezkoa denean, eta kasu honetan, dudarik gabe, hala da», esan du Paredesek. Museoak zuzendariak erran duena egia da, horrela frogatzen baitute sei gazteek beren lanean lortu dituzten hainbat sarik. Esaterako, Florencio

Alonsok Florentziako Nazioarteko Biurteko Arte Garaideko Lehiaketan aukeratu dute aurtan. Halaber, Alicia Irigoien Iruñeko Biurteko Pintura deialdian saritu zuten; Mari Jose Rekaldek, berriz, margo zein eskultura sariak jaso ditu, eta Jesus Sanchezek Gazteentzako Pintura Sari Nazionala irabazi du. Andres Santamaria ere ez da atzera gelditu, Nafarroan hainbat alpamen izan dituelako, eta Juan Maria Sukilbidek laguntza eta beka anitz jaso ditu. Ugariak dira, halaber, artistok bakarka zein taldeka han eta hemen egindako erakusketak.

→ Kristina Berasain

Iruñerria

‘Tirriki-Tarraka’ irratsaioa Euskalerrria Irratian

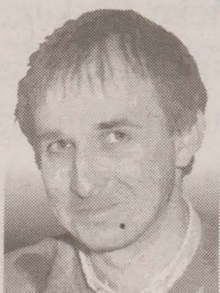
ARTURO KANPION IKAKO euskaltegiak *Tirriki-Tarraka* programa uhineratuko du Euskalerrria Irratiaren laguntzarekin. Euskara ikasten ari direnentzako hamaika-hamabi minutuko saioek osatuko dute irratsaioa. Saio bakoitzak hiru zati izanen ditu. Lehenengo puska euskaldun berri batek euskara ikasteko bizi dituen gorabeherak kontatzen dituen irratinobela bat izanen da. Bigarren zatian lehenengo parteko kontakizunean akatsak agertuko dira, ondoren zuzentzeko. Era berean, erabilitako hizkerak nola aberastu eta landu azalduko da. Azkeneko parteari, berriz, *Nahas-mahas* izena jarri diote. Denetarik jorratuko da atal horretan: entzuleak musika, ipuinak edo biografiak entzuteko aukera izanen du, besteak beste.

Tirriki-Tarraka saioa etzidamu hasiko da, Euskalerrria Irratian, eta hiru astez emitituko da, astelehenetik ostegunera, arratsaldeko lauretako berrien ondotik. Gidoia IKAKO Nekane Otamendi irakasleak egin du, eta saioak euskaltegiak irakasleek egin dituzte Euskalerrria Irratiaren azpiegitura eta laguntza aprobetxatuz.

→ Irene Arrizurieta

denbora pasa

XAMAR

BInformazioa urria zen garai haietan atxeman nuen *Una geografía diacrónica del Euskara en Navarra*. Aurkikuntza gaitza enetako; baina are harrigarriagoa egilearen, Aingeru Irigarai, ezontzea izan zen. Nafarroaren unerik latzenetako bat bizitzea egokitu zitzaion, alta lan ezinago ederra burutu zuen.

Hizkuntzaren bizia zuen kezka nagusi, erran nahi baita Herriarena. Eta Herria ongi ezontzeagatik, sensibilitate berezia zuen iragana, oraina eta etorkizuna lotzeko. Begi bixtako mintzoaren desagertzen iraganaren ikertzeraren eraman zuen, gero-rako bideak asmatu beharrez.

Denbora galdua

Xakinduria horrek, konparazio batera, Euskal Herria izenaren defentsara bultzatu zuen. Bai, aitor dezadan banaela aintzina urtetan, zeren ixtorio hau entendaiezina egiten baitzaie oraiko irakurle anitzek. Gaur egun Euskadi elearen aipatzea kasik debekatuta dagoelarik (zenbaitetan «apartuaren» agindua da), denboretan Euskal Herria zen egoera berean egon zena. Are gehiago azken honen ibiltzeak, kasurik hoberenean, «epel» baten pare ezartzen zuen erabiltzailea.

Aingeruk bazuen kriterioa, inguruak zernahi erranik ere, eta errez goartzen zen Euskadi hitzaren akatsaz Euskal Herriarenaren ondoan jende

arruntarendako: berria, errotu gabekoa, zatiketa handiagotzen ahal zuena... beraz aise erranahiaz hustutzeko. Deplauki asmatu zuen, nomahik darabil Euskadi elea, baina arront geografia desberdinetarako.

Hau bezalako ixtoriorik hameka badira, baina ez dezala inork espero norbaitek onartuko duela egin hutsa, edo funtsgabe xautu indarra. Guzia aintzina (omen) dae behar den gisan... biba gu eta gutarrak! Halere azken hogoeita bortz urte hauen autokritika egin gabe dago alor guzietan, eta noiz-pait egin beharko da. Aingeruk, adibide gisa, merezi zuen holakorik.